

САДРЖАЈ

Предговор	17
-----------------	----

I. УВОДНА РАЗМАТРАЊА

ОПШТЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ ГРАЂАНСКОГ ПРОЦЕСНОГ ПРАВА	19
1. Грађански судски поступак и грађанско процесно право	19
2. Право на правну заштиту	21
3. Структура грађанског судског поступка	23
4. Грађански судски поступак, арбитража и посредовање	25
5. Преношење судских надлежности имаоцима јавних овлашћења	26
6. Грађанско процесно право у правном систему Републике Србије	27
ИЗВОРИ ГРАЂАНСКОГ ПРОЦЕСНОГ ПРАВА	29
1. Устав	29
2. Међународни уговори	39
2.1. Европска конвенција за заштиту људских права и основних слобода	39
2.2. Други међународни извори грађанског процесног права	51
3. Закони	52
4. Подзаконски акти	54
5. Судска пракса	55
6. Морал, обичаји, јавни поредак и правна наука	56
НОРМЕ ГРАЂАНСКОГ ПРОЦЕСНОГ ПРАВА	58
1. Просторно важење норми грађанског процесног права	58
2. Персонално важење норми грађанског процесног права	59
3. Временско важење норми грађанског процесног права	62
4. Правна природа норми грађанског процесног права	64
5. Начин примене норми грађанског процесног права	66

II. ПАРНИЧНИ ПОСТУПАК

ОПШТЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ ПАРНИЧНОГ ПОСТУПКА	67
1. Предмет и циљеви парничног поступка	67
2. Закон о парничном поступку и посебни закони	67

3. Однос парничног и ванпарничног поступка	68
4. Однос парничног и извршног поступка	70
5. Однос парничног и кривичног поступка	72
6. Однос парничног и управног поступка	76

СУБЈЕКТИ ПАРНИЧНОГ ПОСТУПКА

1. Суд	81
1.1. Закон о уређењу судова и начела организације судске власти	81
1.2. Закон о судијама и начела вршења судијске функције	86
1.3. Председник суда	91
1.4. Судије поротници	92
1.5. Високи савет судства	93
1.6. Судска надлежност	96
1.6.1. Директна међународна надлежност правосуђа Републике Србије	97
1.6.2. Апсолутна судска надлежност	99
1.6.3. Стварна надлежност	104
1.6.4. Месна надлежност	112
1.6.5. Инстанциона надлежност	120
1.6.6. Задржавање надлежности	121
1.6.7. Сукоб надлежности	122
1.6.8. Атракција надлежности	124
1.6.9. Концентрација надлежности	126
1.7. Правна помоћ	126
1.8. Састав суда	127
1.9. Искључење и изузеће судије	129
2. Странке у парничном поступку	135
2.1. Двостраначки карактер парничног поступка и процесноправни појам странке	135
2.2. Страначка способност	137
2.3. Парнична способност	140
2.4. Постулациона способност	143
2.5. Стварна и процесна легитимација	143
2.6. Супарничарство и учешће трећих лица у парничном поступку ...	148
2.6.1. Супарничарство	148
2.6.2. Учесће трећих лица у парничном поступку	158
2.7. Заступање странака у парничном поступку	169
2.7.1. Законски заступник	169
2.7.2. Заступник правног лица	172
2.7.3. Привремени заступник	173
2.7.4. Пуномоћник	176
3. Остали органи и службе који учествују у парничном поступку	182
3.1. Адвокатура	182

3.2. Правобранилаштво	185
3.3. Јавно бележништво	188
3.4. Јавно тужилаштво	188
3.5. Орган старатељства	189
3.6. Повереници и Заштитник грађана	190
ПАРНИЧНЕ РАДЊЕ	192
1. Парнични поступак као систем парничних радњи суда и странака	192
2. Парничне радње странака	192
2.1. Појам и поделе парничних радњи странака	192
2.2. Поднесци	196
2.3. Рокови и рочишта за предузимање парничних радњи	200
2.4. Пропуштање парничних радњи и последице	204
2.5. Предлог за враћање у пређашње стање	205
3. Парничне радње суда	209
3.1. Судске одлуке у парничном поступку	211
3.2. Управљање парницом	212
3.2.1. Формално управљање парницом	213
3.2.2. Материјално управљање парницом	213
3.3. Записници	214
3.4. Достављање	216
3.5. Новчано кажњавање због непоштовања процесне дисциплине	222
НАЧЕЛА ПАРНИЧНОГ ПОСТУПКА	224
1. Појам и значај начела парничног поступка	224
2. Начело диспозиције	225
3. Расправно начело	231
4. Начело обостраног саслушања странака	236
5. Начело непосредности	240
6. Начело усмености и писмености	241
7. Начело слободне оцене доказа	243
8. Начело јавности	245
9. Начело окончања поступка у разумном року	248
9.1. Закон о парничном поступку и заштита права на суђење у разумном року	248
9.2. Закон о заштити права на суђење у разумном року	251
10. Начело економичности	253
11. Начело забране злоупотребе процесних овлашћења	253
12. Начело поуке неукe странке	256
13. Начело мирног решавања грађанскоправних спорова	258
14. Начело употребе језика и писма	260

ТОК ПРВОСТЕПЕНОГ ПАРНИЧНОГ ПОСТУПКА	261
1. Увод	261
2. Тужба као радња којом се покреће парнични поступак	262
2.1. Садржина тужбе	263
2.2. Друге процесне претпоставке које се односе на тужбу	272
2.3. Тужбени захтев	276
2.4. Претходно питање и спорно правно питање	279
2.4.1. Претходно питање	279
2.4.2. Поступак за решавање спорног правног питања	282
2.5. Врсте тужби	286
2.5.1. Кондемпнаторна тужба (тужба за осуду на чинидбу)	287
2.5.2. Тужба за утврђење (декларативна тужба)	290
2.5.3. Преображајна (конститутивна) тужба	297
2.6. Преиначење тужбе	299
2.7. Истицање више тужбених захтева у истој тужби	304
2.8. Алтернативно овлашћење туженог	310
2.9. Дејства подношења тужбе суду	312
3. Припремање главне расправе	312
3.1. Претходно испитивање тужбе	313
3.2. Достављање тужбе туженом на одговор и литиспенденција	317
3.3. Одбрана туженог	321
3.3.1. Одговор на тужбу	321
3.3.2. Приговор ради пребијања	328
3.3.3. Противтужба	330
3.4. Припремно рочиште	335
3.5. Временски оквир парнице	338
3.6. Заказивање рочишта за главну расправу	340
4. Главна расправа	340
4.1. Главна расправа као најважнија фаза парничног поступка	340
4.2. Ток главне расправе	341
4.3. Начело јавности главне расправе	344
4.4. Начело концентрације главне расправе	345
4.5. Начело јединства главне расправе	345
4.6. Руковођење главном расправом	346
4.7. Одржавање реда на главној расправи	348
5. Доказивање	348
5.1. Појам и значај доказивања	348
5.2. Чињенице које се доказују	353
5.3. Чињенице које се не доказују	353
5.4. Када се не изводи доказивање о спорним чињеницама	358
5.5. Терет тврдње и терет доказивања	361
5.6. Докази прибављени противправним путем	369

5.7. Извођење доказа	370
5.8. Доказна средства	372
5.8.1. Увиђај	372
5.8.2. Исправе	373
5.8.3. Сведок	378
5.8.4. Вештачење	383
5.8.5. Саслушање странака	390
5.9. Оцена доказа	391
5.10. Обезбеђење доказа	394
6. Прекид и застој парничног поступка	397
7. Окончање првостепеног парничног поступка	402
7.1. Начини окончања првостепеног парничног поступка	402
7.2. Одбацивање тужбе	403
7.3. Повлачење тужбе	404
7.4. Обустава парничног поступка	406
7.5. Судијско поравнање	407
7.6. Пресуда као одлука суда о основаности тужбеног захтева	414
7.6.1. Доношење и објављивање пресуде	414
7.6.2. Писана израда пресуде и њена садржина	415
7.6.3. Допунска пресуда	425
7.6.4. Исправљање пресуде	426
7.6.5. Везаност суда за пресуду и дејство према странкама	427
7.6.6. Дејства пресуде	427
7.6.6.1. Правноснажност	427
7.6.6.1.1. Формална и материјална правноснажност пресуде	429
7.6.6.1.2. Границе правноснажности пресуде	432
7.6.6.2. Извршност пресуде	437
7.6.6.3. Чињенично дејство правноснажне пресуде	438
7.6.6.4. Преображајно дејство правноснажне пресуде	439
7.6.6.5. Интервенцијско дејство правноснажне пресуде	439
7.6.7. Врсте пресуда	439
7.6.7.1. Кондемнаторна пресуда	440
7.6.7.2. Декларативна пресуда	441
7.6.7.3. Конститутивна пресуда	442
7.6.7.4. Потпуна пресуда	443
7.6.7.5. Делимична пресуда	443
7.6.7.6. Међупресуда	445
7.6.7.7. Пресуда на основу признања	450
7.6.7.8. Пресуда на основу одрицања	453
7.6.7.9. Пресуда због пропуштања	455

7.6.7.10. Пресуда због изостанка	458
7.6.7.11. Пресуда без одржавања расправе	460
7.6.7.12. Пресуда донета на основу рочишта одржаног у одсуству туженог	463
7.6.7.13. Пресуда без дејства	464
7.7. Решење	464
ТРОШКОВИ ПАРНИЧНОГ ПОСТУПКА	466
1. Појам и право на накнаду трошкова парничног поступка	466
2. Ослобађање од плаћања трошкова поступка	474
3. Право на бесплатну правну помоћ	476
4. Накнада трошкова у случају када је странка ослобођена њиховог плаћања и накнада за пружену бесплатну правну помоћ	480
ПРАВНИ ЛЕКОВИ У ПАРНИЧНОМ ПОСТУПКУ	481
1. Опште карактеристике правних лекова	481
2. Редовни правни лекови	485
2.1. Жалба против пресуде	485
2.1.1. Карактеристике и садржина жалбе	485
2.1.2. Разлози за изјављивање жалбе	490
2.1.3. Поступак по жалби и одлуке	496
2.2. Жалба против решења	506
3. Ванредни правни лекови	510
3.1. Ревизија против пресуде	510
3.1.1. Опште карактеристике и врсте ревизије	510
3.1.2. Ревизија	511
3.1.3. Посебна ревизија	520
3.2. Ревизија против решења	522
3.3. Захтев за преиспитивање правноснажне пресуде	524
3.4. Предлог за понављање поступка	526
ПОСЕБНИ ПАРНИЧНИ ПОСТУПЦИ	538
1. Увод	538
2. Поступак у споровима због сметања државине	538
3. Поступак за издавање платног налога	544
4. Поступак у споровима мале вредности	548

III. ВАНПАРНИЧНИ ПОСТУПАК

ОПШТЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ ВАНПАРНИЧНОГ ПОСТУПКА	553
1. Предмет и циљеви ванпарничног поступка	553
2. Закон о ванпарничном поступку и посебни закони	557

СУБЈЕКТИ ВАНПАРНИЧНОГ ПОСТУПКА	558
1. Органи ванпарничног поступка	558
1.1. Суд	558
1.2. Јавни бележник	561
2. Учесници у ванпарничном поступку	564
3. Учешће појединих државних органа у ванпарничном поступку	568
НАЧЕЛА ВАНПАРНИЧНОГ ПОСТУПКА	570
1. Начело диспозиције и официјелности	570
2. Расправно и истражно начело	573
3. Начело обостраног саслушања учесника	575
4. Начело усмености и писмености	576
5. Начело јавности	578
6. Начело старања о правима и правним интересима лица под посебном друштвеном заштитом	579
7. Начело сходне примене Закона о парничном поступку	580
8. Начело хитности	581
ПОКРЕТАЊЕ, ТОК И ОКОНЧАЊЕ ВАНПАРНИЧНОГ ПОСТУПКА	582
1. Ток првостепеног ванпарничног поступка	582
2. Одлуке у ванпарничном поступку	585
3. Правни лекови у ванпарничном поступку	586
4. Правноснажност решења у ванпарничном поступку	589
5. Претходно питање у ванпарничном поступку и упућивање на парницу	592
ДРУГЕ СПЕЦИФИЧНОСТИ ВАНПАРНИЧНОГ ПОСТУПКА	593
1. Повлачење предлога којим је покренут ванпарнични поступак	593
2. Трошкови ванпарничног поступка	594
ПОСЕБНИ ВАНПАРНИЧНИ ПОСТУПЦИ	597
1. Увод	597
2. Поступак за лишење пословне способности	597
3. Поступак за расправљање заоставштине (оставински поступак)	605
4. Одређивање накнаде за експроприсану непокретност	616
IV. ИЗВРШНИ ПОСТУПАК	
ОПШТЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ ИЗВРШНОГ ПОСТУПКА	621
1. Предмет и циљеви извршног поступка	621
2. Однос извршног и стечајног поступка	626

3. Закон о извршењу и обезбеђењу и посебни закони	630
4. Дводелна структура извршног поступка	633
СУБЈЕКТИ ИЗВРШНОГ ПОСТУПКА	635
1. Суд	635
2. Јавни извршитељ	642
2.1. Увод	642
2.2. Извршење путем вансудских извршитеља	643
2.3. Положај јавног извршитеља у поступку извршења и обезбеђења	645
2.4. Почетак делатности јавног извршитеља	649
2.5. Овлашћења јавног извршитеља	652
2.6. Дужности јавног извршитеља	656
2.7. Комора јавних извршитеља	660
2.8. Контрола рада јавних извршитеља	661
2.9. Престанак делатности јавног извршитеља	663
3. Помоћни органи извршног поступка	665
3.1. Увод	665
3.2. Учесће полиције у извршном поступку	665
3.3. Учесће других органа у извршном поступку	667
3.4. Јавни бележник у извршном поступку	668
4. Странке, учесници и трећа лица у извршном поступку	670
4.1. Странке у извршном поступку	670
4.2. Учесници у извршном поступку	674
4.3. Треће лице у извршном поступку	674
ИЗВРШНА И ВЕРОДОСТОЈНА ИСПРАВА	675
1. Увод	675
2. Извршна исправа	675
2.1. Тешкоће у дефинисању извршне исправе	675
2.2. Извршност извршне исправе	678
2.3. Извршење на основу стране извршне исправе	682
2.4. Подобност извршне исправе за извршење	682
2.5. Прелаз и пренос потраживања и обавезе	684
2.6. Условна и узајамна обавеза	686
2.7. Алтернативна обавеза по избору извршног дужника	686
2.8. Факултативно овлашћење извршног дужника	687
3. Веродостојна исправа	687
4. Извршење без извршне или веродостојне исправе – један случај из праксе	690
НАЧЕЛА ИЗВРШНОГ ПОСТУПКА	692
1. Начело формалног легалитета	692
2. Начело диспозиције и официјелности	698

3. Расправно и истражно начело	701
4. Начело обостраног саслушања странака	703
5. Начело писмености и усмености	705
6. Начело хитности	706
7. Начело временског редоследа	707
8. Начело заштите извршног дужника	709
9. Начело сразмере	711
10. Начело сходне примене Закона о парничном поступку у поступку извршења и обезбеђења	714
11. Начело доступности података о имовини извршног дужника	717
12. Начело јавности	718
13. Начело аутоматизације извршног поступка	719

ПОКРЕТАЊЕ, ТОК И ОКОНЧАЊЕ ИЗВРШНОГ ПОСТУПКА 719

1. Предлог за извршење и одлуке о предлогу	719
2. Решење о извршењу на основу извршне и веродостојне исправе	724
3. Достављање	726
4. Спровођење извршења	728
5. Средства и предмети извршења	732
6. Одлагање извршења	734
6.1. Увод	734
6.2. Одлагање извршења на предлог извршног повериоца	735
6.3. Споразум странака о одлагању извршења	735
6.4. Одлагање извршења на предлог извршног дужника	736
6.5. Одлагање извршења на предлог трећег лица	737
6.6. Дејство одлагања извршења	738
6.7. Време на које се извршење одлаже	739
6.8. Наставак одложеног извршења	739
6.9. Подношење уставне жалбе и одлагање извршења	740
6.10. Одлагање извршења на основу захтева Врховног јавног тужилаштва	741
7. Прекид и застој извршног поступка	742
8. Окончање извршног поступка	743
8.1. Увод	743
8.2. Обустава извршног поступка	744
8.3. Закључење извршног поступка	751
9. Трошкови извршног поступка	751
10. Новчана казна	757
11. Судски пенали	759
12. Јемство	763

ОДЛУКЕ И ПРАВНА СРЕДСТВА У ИЗВРШНОМ ПОСТУПКУ 764

1. Одлуке у извршном поступку	764
2. Правна средства у извршном поступку	765

2.1. Жалба	767
2.1.1. Жалба против решења о извршењу на основу извршне исправе	767
2.1.2. Жалба против осталих решења првостепеног суда и јавног извршитеља	773
2.2. Приговор	775
2.2.1. Приговор у поступку одлучивања о предлогу за извршење на основу веродостојне исправе	776
2.2.2. Приговор против осталих решења првостепеног суда и јавног извршитеља	780
2.2.3. Приговор трећег лица	782
2.3. Ванредни правни лекови у извршном поступку	785
2.4. Захтев за отклањање неправилности у спровођењу извршења	787
2.5. Противизвршење	790
2.6. Тужбе у извршном поступку	795
2.6.1. Тужба извршног повериоца ради утврђења права на безусловно испуњење обавезе од стране извршног дужника	795
2.6.2. Тужба извршног дужника за утврђивање недозвољености извршења	796
2.6.3. Тужба трећег лица за утврђивање недозвољености извршења	798
2.6.4. Тужба сувласника чији је удео на покретној ствари оспорен	801
2.6.5. Тужба извршног дужника против извршног повериоца у случају постојања разлога за противизвршење	802
2.6.6. Тужба ради оспоравања потраживања у поступку извршења на непокретности	802
2.6.7. Тужба извршног повериоца за накнаду изгубљене зараде	804
2.6.8. Недозвољеност тужбе за утврђење ништавости одлука и радњи суда и јавног извршитеља	804
2.7. Враћање у пређашње стање	805
ПОЈЕДИНА СРЕДСТВА ИЗВРШЕЊА	806
1. Извршење на непокретности ради намирења новчаног потраживања	806
2. Извршење одлука у вези с породичним односима	821
3. Извршни поступак за намирење новчаних потраживања насталих из комуналних и сродних делатности	825

ПОСТУПАК ОБЕЗБЕЂЕЊА	831
1. Опште карактеристике поступка обезбеђења	831
2. Заложно право на непокретностима и на покретним стварима по споразуму странака	837
3. Заложно право на непокретностима и на покретним стварима на основу извршне исправе	838
4. Претходне мере	839
5. Привремене мере	843
6. Регистар судских забрана	854
 ЛИТЕРАТУРА	 855